

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

21. november 2012

En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning - ajourføring af meddelelsen om industripolitikken (KOM(2012)582)

1. Resumé

Kommissionen fremsendte den 10. oktober 2012 meddelelsen "En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning - ajourføring af meddelelsen om industripolitikken" (KOM(2012)582)

Meddelelsen følger op på meddelelsen "En integreret industripolitik for en globaliseret verden" (KOM(2010)614), som blev vedtaget af Kommissionen i 2010 som led i Europa 2020-strategien.

I meddelelsen foreslår Kommissionen en ajourført EU industripolitik baseret på fire elementer, hhv. 1) investeringer i innovation 2) bedre markedsbetingelser 3) adgang til finansiering og kapital 4) menneskelige ressourcer og kapital

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

2. Baggrund

Kommissionen fremsendte den 10. oktober 2012 meddelelsen "En stærkere europæisk industripolitik for vækst og økonomisk genopretning - ajourføring af meddelelsen om industripolitikken" (KOM(2012)582). Meddelelsen følger op på meddelelsen "En integreret industripolitik for en globaliseret verden" (KOM(2010)614), der blev vedtaget af Kommissionen i 2010 som led i Europa 2020-strategien.

3. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens meddelelse er at sikre en genopretning af den europæiske industri, således at den i 2020 udgør 20 procent af BNP mod 16 procent i dag.

På denne baggrund foreslår Kommissionen en ajourført EU industripolitik baseret på fire elementer, hhv. 1) investeringer i innovation 2) bedre markedsbetingelser 3) adgang til finansiering og kapital og 4) menneskelige resourcer og kapital.

Investeringer i innovation

Med henblik på at sikre, at EU's videnskabelige førerposition omsættes til konkurrencedygtige og innovative produkter opfordrer Kommissionen i meddelelsen til at øge investeringer i nye teknologier og innovation. I den forbindelse har Kommissionen udvalgt seks indsatsområder, som den mener kan bidrage til den økonomiske genopretning på både kort, mellemlang og længere sigt, og som derfor bør prioriteres:

- avanceret fremstillingsteknologi til ren produktion
- centrale støtteteknologier
- biobaserede produkter
- bæredygtig industripolitik, byggeri og råstoffer
- rene køretøjer
- intelligente net.

Særlige taskforces vil blive oprettet inden udgangen af 2012 med henblik på at fastlægge køreplaner for hver enkelt indsatsområde. De vil en gang om året aflægge rapport til Rådet (konkurrenceevne).

For at sikre bedre kommercialisering af viden i EU planlægger Kommissionen endvidere at offentliggøre en handlingsplan vedr. efterspørgselsdrevet innovation og en handlingsplan vedr. design i innovationspolitikken. Derudover planlægger Kommissionen at iværksætte en uafhængig revision for at vurdere, om det europæiske standardiseringssystem kan tilpasses et miljø præget af hurtig udvikling og bidrage til Europas strategiske interne og eksterne målsætninger.

Bedre markedsbetingelser

Et velfungerende indre marked er, ifølge Kommissionen, afgørende for den europæiske industris konkurrenceevne. Med henblik på at forbedre det indre markeds funktion foreslår Kommissionen at koncentrere sin indsats om udvalgte områder, hvor der hurtigt kan opnås betydelige forbedringer, hhv.

- forbedring af det indre marked for varer
- fremme af iværksætteri i relation til det digitale indre marked
- beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder og
- yderligere fremme af internationaliseringen af små og mellemstore virksomheder.

Inden for disse områder planlægger Kommissionen bl.a. at vedtage en produktikkerheds- og markedsovervågningspakke inden udgangen af 2012 samt en køreplan for reform af det indre marked for varer i 2013. Derudover planlægger Kommissionen at iværksætte 'fitness checks' i olieraffineringssektoren og aluminiumssektoren inden udgangen af 2012 og offentliggøre

en handlingsplan for iværksætterkultur med anbefalinger til medlemsstaterne. Endelig planlægger Kommissionen at oprette nye serviceskranke for intellektuelle ejendomsrettigheder og gennemføre og udvikle råstofaftaler med bl.a. Marokko og Tunesien.

Adgang til finansiering og kapital

Adgangen til kapitalmarkeder og kredit udgør et stort problem for de europæiske virksomheder. På den baggrund foreslår Kommissionen en række foranstaltninger, som skal forbedre industriens adgang til kapital.

Kommissionen foreslår bl.a. at samarbejde med EIB og EIF om at sikre indførelse af mere effektive finansielle instrumenter til investering af ressourcer, som er afsat under Horizon 2020- og COSME-programmerne, ligesom der opfordres til hurtig vedtagelse af forslaget om europæiske venturekapitalfonde.

Kommissionen vil derudover oprette en enkelt portal, som giver oplysninger om, hvordan der opnås adgang til finansiering fra forskellige EU- programmer i hvert enkelt land.

Kommissionen vil endvidere se nærmere på, hvordan adgangen til finansiering for SMV'er og mid cap-selskaber kan lettes og diversificeres i en grønbog om finansiering af langsigtede investeringer i EU, som forventes fremlagt ultimo 2012. Derudover vil Kommissionen færdiggøre sin undersøgelse vedr. skattehindringer for grænseoverskridende venturekapitalinvesteringer og evt. forelægge forslag herom.

Endelig opfordrer Kommissionen medlemsstater til, inden for rammerne af strukturfondenes nuværende programmeringsperiode, at undersøge muligheder for at omdirigere resterende ressourcer til de seks prioriterede indsatsområder, som er defineret i Kommissionens meddelelse.

Menneskelige ressourcer og kapital

En konkurrencedygtig og effektiv industripolitik afhænger, ifølge Kommissionen, også af dynamiske arbejdsmarkeder, herunder af arbejdskraftens mobilitet.

Kommissionen opfordrer på den baggrund medlemsstaterne til at vedtage en ambitiøs tilgang til og ambitiøse politikker for jobskabelse som en del af deres nationale beskæftigelsesplaner.

Med henblik på at matche kvalifikationer og jobs vil Kommissionen fremme oprettelsen af europæiske sektorråd for kvalifikationer og alliancer vedrørende viden og sektorspecifikke færdigheder samt transformere Euresnetværket til et europæisk jobformidlings- og rekrutteringsværktøj. Derudover vil Kommissionen fastlægge en kvalitetsrammefor praktikophold for at tilskynde virksomheder til at tilbyde unge praktikophold.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Meddelelsen har været i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne, Vækst og Forbrugerspørgsmål. I den forbindelse er der indkommet følgende bemærkninger:

Danske Maritime er enig i, at der er behov for en stærkere industrisektor i Europa til sikring af vækst og beskæftigelse, i det en styrket europæisk industrisektor vil kunne genere øget vækst og beskæftigelse og dermed bidrage til at Europa kommer ud af den nuværende økonomiske krise.

Danske Maritime er endvidere enig i, at industripolitikken i Europa bør fokusere på øgede investeringer, bedre adgang til finansiering, øget uddannelse, et velfungerende Indre Marked og større åbenhed på de internationale markeder. Sidstnævnte fokusområde er af stor betydning for Danske Maritimes medlemsvirksomheder, da den væsentligste del af danske værfter og maritime udstyrsproducenters produktion eksporteres til vækstområder uden for EU.

Danske Maritime anser de fokus-, prioritets og indsatsområder, som Kommissionen skitserer i meddelelsen som områder, der sigter på at skabe generelle rammevilkår for den europæiske industri uden at ville fremhæve en enkelt industrigren. Denne linje kan Danske Maritime tilslutte sig.

Danske Maritime er endvidere enig i, at de prioriteringer, der fokuseres på i den nye meddelelse ikke erstatter den igangværende opdatering af LeaderShip 2015 strategien for den fremtidige maritime produktion i Europa, men supplerer den reviderede LeaderShip-strategi.

Blandt de initiativer, Kommissionen oplister i meddelelsen, har Danske Maritime umiddelbart størst interesse i de initiativer, der fremmer udvikling af grønne og energieffektive transportformer; åbner de internationale markeder, herunder sikrer bedre håndhævelse af europæiske virksomheders IPR; sikrer bedre adgang til kapital og øget uddannelse samt afdækker de fremtidige uddannelses- og kompetencebehov.

Fsva. de fremtidige uddannelses- og kompetencebehov bemærker Danske Maritime, at det for øjeblikket overvejes at oprette et "European Sector Skills Council" inden for skibsbygning og maritime service- og udstyrsproduktion, hvilket Danske Maritime støtter.

DI hilser overordnet meddelelsen velkommen og deler opfattelsen af, at en stærk industriel base med konkurrencedygtige virksomheder er en forudsætning for en genopretning af bæredygtig vækst og beskæftigelse i Danmark og Europa.

Industrien kan, ifølge DI, tilvejebringe teknologier og løsninger, der møder de europæiske og globale udfordringer som ressourceknaphed, lavvækst, manglende konkurrencekraft og et aldrende samfund. DI ser derfor med stor tilfredshed på, at Kommissionen forsøger at skabe et tiltrængt politisk fokus på en integreret og bedre koordineret europæisk industripolitik.

DI bemærker, at der med meddelelsen snarere er tale om en evolution end en revolution af industripolitikken. Meddelelsen peger således på en række allerede kendte værktøjer til udvikling af en moderne europæisk industripolitik – eksempelvis nødvendigheden af et velfungerende indre marked, bedre markedsadgang, adgang til finansiering og en bedre tilpasning af kvalifikationsgrundlaget til industriens behov.

DI lægger generelt vægt på, at der skabes så målbare og gennemsigtige resultater som muligt i forbindelse med Kommissionens fremtidige arbejde for at reducere de administrative byrder i EU. DI anbefaler i den forbindelse, at Kommissionen indarbejder følgende principper for Smart Regulation i forbindelse med ajourføringen af industripolitikken i EU:

- Der bør anvendes en mere transparent tilgang i forvaltningen af policydagsordenen vedrørende smart regulation, hvor alle forslag til regelforenkling bliver synliggjort og søgt ændret til gavn for de mindre og mellemstore virksomheder i EU.
- Relevante stakeholders som f.eks. virksomheder, eksperter og erhvervsorganisationer bør i højere grad involveres i forbindelse med identifika-

tion og efterfølgende reduktion af de administrative byrder i EU-lovgivningen.

- High Level Group of Independent Stakeholders on Administrative Burdens bør i den forbindelse tildeles en central placering i det fremtidige arbejde med Smart Regulation og bør fungere som medlemslandenes kontrolorgan for, at alle u hensigtsmæssige byrder i EU-lovgivningen bliver påpeget og efterfølgende behandlet i Kommissionen.

Konkret foreslår DI, at der tilføjes en kvantitativ målsætning om et nettoreduktionsmål for reduktion af administrative byrder med 25 pct. inden 2020.

En målrettet indsats for at reducere de administrative byrder er, ifølge DI, med til at forbedre konkurrenceevnen, hvorfor det bør være en prioritet, som Kommissionen bør inkludere i forbindelse med ajourføringen af industripolitikken i EU.

Derudover vil DI opfordre Kommissionen til at udvide ex-post evalueringer og fitness checks af eksisterende lovgivning til andre områder end blot olie- raffinerings-sektoren og aluminiumssektoren. Samtidig ser DI også gerne, at Kommissionen intensiverer udbredelsen af *competitiveness-proofing* konceptet.

DI opfordrer til, at regeringen aktivt arbejder for, at EU's budget for 2014-2020 understøtter vækst- og beskæftigelsesfremmende politikker inden for industrien og andre væsentlige sektorer.

DI anerkender de seks prioriterede områder, som der refereres til i meddelelsen, som vigtige horisontale indsatsområder. Dog vil DI generelt advare imod en udifferentieret strategi, hvor alle medlemslande skal satse på de samme prioriterede områder i deres industripolitik.

DI stiller sig meget positivt overfor Kommissionens intention om at oprette såkaldte *task forces*, der skal hjælpe til med at fastlægge køreplaner for de forskellige prioriterede områder.

DI støtter endvidere målsætningen om, at industrien på europæisk niveau skal svare til 20 pct. af BNP. Dog må målet ikke anvendes til at favorisere enkelte sektorer, og samtidig skal landespecifikke forskelle tages med i betragtning. Således bemærker DI, at fremstillingsindustrien i 2010 udgjorde 23 pct. af den danske BNP.

DI mener, at Kommissionen bør intensivere arbejdet med at forbedre, forenkle og håndhæve den eksisterende lovgivning frem for at foreslå ny.

Fsva. standardisering er det DI's opfattelse, at det nu er op til standardiseringsorganisationerne selv at implementere de nye retningslinjer vedtaget ifm. Standardiseringspakken. DI finder således ikke at der er behov for, at

Kommissionen tager initiativ til en revurdering af systemet inden for de nærmeste år.

Fsva. sikkerhed og forsvar er DI enige i, at der kan opnås yderligere fremskridt.

Fsva. iværksætter i deler DI Kommissionens analyse af, at der befinder sig et stort vækstpotentiale i at få flere nystartede virksomheder ind i et vækstforløb samt modvirke den stigmatisering af konkurser, der finder sted i europæiske lande ved at effektivisere processerne inden for ejerskifte og konkursprocedurer. Dog kan DI være bekymrede for, at Kommissionen alene fokuserer på iværksættere inden for IT.

DI er skeptisk over for at udvide Enterprise Europe Networks (EEN) kompetenceområde til at omfatte uddannelse og oplysning omkring etableringen af en on-lineforretning.

Fsva. intellektuelle ejendomsrettigheder, deler DI overordnet Kommissionens opfattelse af, at intellektuelle ejendomsrettigheder er en forudsætning for, at virksomheder investerer i forskning og udvikling. Nye initiativer bør ifølge DI være baseret på grundige undersøgelser udført i samarbejde med erhvervslivet.

DI er enig i, at målet for EU skal være en ambitiøs handels- og investeringsdagsorden, der tager afstand til protektionisme og i stedet er funderet på principperne gensidighed og håndhævelse. Derfor ser DI store muligheder i, at der udvikles en omfattende international investeringspolitik, et råstofdiplomati og arbejdes for en grøn handelsaftale.

Fsva. adgang til finansiering, arbejder DI for, at EU's budget for 2014-2020 understøtter et varieret og fleksibelt sæt af kapitalinstrumenter til gavn for mindre og mellemstore virksomheder i EU. DI vægter særligt opbygningen af et effektivt marked for mezzaninkapital i regi af det nye COSME-program af følgende grunde:

- Det kan udgøre et effektivt alternativ til egenkapital for virksomhedsejere, der ikke ønsker at udvande deres ejerforhold.
- Det kan udgøre en alternativ finansieringskilde for virksomheder, der har vanskeligheder ved at rejse kapital til nye investeringer.
- Det kan udgøre en sikkerhed for yderligere lån fra den finansielle sektor, idet virksomheder med en forbedret soliditet i højre grad kan opnå en højere gearing effekt.

DI er ydermere positiv overfor, at Den Europæiske Investeringsbank (EIB) tilføres nye midler med henblik på at øge den samlede lånekapacitet. DI opfordrer i den forbindelse til, at EIB's ansøgningsprocedurer og generelle information rettet mod potentielle formidlere af eksempelvis SMV-lån udformes så simpelt og overskueligt som muligt.

LO støtter målet om at genindustrialisere Europa og hæve industriens andel af BNP fra 16 pct. til 20 pct. i 2020.

LO hilser initiativet vedr. hurtigere overgang fra forskningsstadiet til markedsføring indenfor rammerne for energieffektive bygninger velkommen.

LO bemærker, at de i forbindelse med arbejdet i et erhvervspanel for grøn omstilling har foreslået, at der laves en mulighed for erfaringsudvikling mellem medlemslandene vedr. affaldshåndtering, og finder at Kommissionens forslag ligger i tråd hermed.

LO er enig i, at det er nødvendigt at gøre en indsats for at sikre, at der er de tilstrækkelige færdigheder til stede hos arbejdsstyrken, så de kan påtage sig morgendagens job. Der er, ifølge LO, grund til at antage, at det i de fleste medlemslande ikke er nye kvalifikationer, der er brug for men i højere grad opgradering og videreuddannelse. LO finder, at vekseluddannelsessystemet, som man blandt andet kender det i Danmark, giver en mulighed for hurtigt at få ny viden fra uddannelsesinstitutionerne ud på virksomhederne og virksomhedernes behov med tilbage i skoleforløbet.

LO finder, at det er nødvendigt at sikre, at rammebetingelser er på plads, så der gives den tryghed, der fremmer private investeringer.

LO finder endvidere, at det er afgørende, at arbejdsmarkedets parter inddrages i indsatsen vedr. fremme af ”omstilling af arbejdspladser”.

LO opfordrer til, at Kommissionens meddelelse om industripolitik følges op af konkrete tiltag, ikke mindst tiltag for at fremme det indre marked for varer.

Afslutningsvis spørger LO til, hvor pengene til tiltagene skal komme fra. LO mener i den forbindelse, at det er vigtigt, at de EU-lande, der har luft i nationalbudgettet, foretager offentlige investeringer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der generelt vil være opbakning til meddelelsen fra de øvrige EU medlemsstater.

12. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser overordnet set Kommissionens meddelelse velkommen.

Regeringen er enig i, at europæisk industri har en central rolle at spille ift. at skabe vækst og jobs i Europa. Regeringen støtter målet om, at der skal ske en genoplivning af den europæiske industri og skabes flere produktionsarbejdspladser i Europa.

Regeringen kan generelt støtte meddelelsens fire hovedelementer, hhv.

- investeringer i innovation
- bedre markedsbetingelser
- adgang til finansiering og
- menneskelige ressourcer og kapital.

Regeringen anerkender, at Kommissionens seks prioriterede indsatsområder kan bidrage til industriel og økonomisk genopretning. Bl.a. kan centrale nøgleteknologier bidrage til at knytte forskning, innovation og markeder bedre sammen og dermed fungere som drivkraft for bæredygtig vækst og jobskabelse.

Det er regeringens opfattelse, at EU's industripolitik bør sikre bedre rammevilkår for europæisk industri via et velfungerende indre marked samt ved at styrke vækstvilkårene på områder, hvor europæisk industri har særlige styrker og potentiale. Dermed lettes overgangen til et grønt, konkurrencedygtigt og digitalt Europa. Regeringen opfordrer derfor til implementering af eksisterende lovgivning med henblik på at sikre et velfungerende indre marked, samt vedtagelse af de resterende vækstinitiativer i Akten for det Indre Marked I og de nye vækstinitiativer i Akten for det Indre Marked II.

Regeringen noterer sig, at Kommissionen påtænker at indlede en evaluering af det europæiske standardiseringssystem i 2013. I den forbindelse synes Kommissionen i flere tilfælde i meddelelsen at fokusere på hurtig udvikling af standarder. Regeringen kan i udgangspunktet støtte dette, men bemærker samtidig at dette ikke må kompromittere en gennemsigtig og inklusiv udviklingsproces for europæiske standarder. Samtidig opfordrer regeringen til, at man til stadighed tænker på standardisering som et markedsdrevet redskab, så nye standarder har den fornødne efterspørgsel i markedet.

Regeringen er enig i, at adgang til finansiering er en af hovedudfordringerne for europæiske virksomheder, herunder særligt små og mellemstore virksomheder. Regeringen opfordrer i den sammenhæng til at undersøge mulighederne for at gøre eksisterende finansieringsmuligheder såsom strukturfonde og EIB lettere tilgængelige og mere synlige, især for små og mellemstore virksomheder. Derudover opfordrer regeringen til hurtig vedtagelse og gennemførelse af COSME- og Horizon2020-programmerne.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været fremlagt for Folketingets Europaudvalg.